

Visszhang

Van-e Szegeden „arabkérdés”

A dékán és a diákok álláspontja

Ha ezeken a hasábokon bármilyen formában vagy megközelítésben foglalkoztunk a városunkban tanuló arab diákokkal — biztosak lehetünk abban, hogy valamilyen indulatot — mellettük, ellenük, vagy éppen belőlük — kiváltottak a nyomtatott sorok. Így volt ez most is, olvasóink már több reflexiót ol-

vashattak egy, az arabokkal foglalkozó, nem minden szubjektivitást nélkülöző cikkünk nyomán. S ezen sorokra kívánt reagálni Telegdy Gyula professzor, a SZOTE orvostudományi dékánja, valamint a diákok csoportja is — tekintettel arra, hogy a tömören „araboknak” nevezett ifjak többsége az egyetem hallgatója.

„A magyar hallgatókkal sincs se több, se kevesebb gond”

— Azt az írást én szélsőleges egyéni álláspontnak tartom — szögezi le a professzor bevezetőül. — Ráadásul az egyetemünket érintő kitételek valótlanul sokat tartalmaznak. Epp ezért mindjárt az elején szeretném kijelenteni, hogy az egyetem vezetése elhatároalta magát ennek a cikknek a szellemétől. Mint ahogy a magunk számára is nehezen elviselhetőnek tartanánk, ha a világ másik pontján megjelenő magyart megbélyegeznék, vagy előítéllettel fogadnák.

— Mit tart valótlanul az írás megállapításából?

— Szó nincs arról, hogy az úgynevezett devizás hallgatóknak mindig jutna szabad terem, s a legkorszerűbb oktatástechnikai eszközökkel dolgoznának. Semmiféle megkülönböztetés nincs ilyen értelemben a magyar és a külföldi diákok között, ugyanolyan — időnként szeretni — körülmények között tanulnak, sőt a külföldi hallgatók rendjét igazítjuk a magyarokéhoz. Nem igaz az sem, hogy a vendéghallgatók szűkítenék a tankönyvvásárlási lehetőségeit a hazaiaknak, hisz a külföldiek komoly összegű valutáért szerzik be könyveiket. A valóság tehát az: nemhogy hátrányt jelentene a jelenlétük, ellenkezőleg, az általuk hozott valuta teszi lehetővé az egyetemi oktatás színvonalának szinten tartását, esetleg sze-

rény mértékű emelését. Itt több száz ezer dolláros nagyságrendről van szó, ami saját erőből vagy központi forrásból soha nem tudtunk volna előteremteni. Ebből az is következik: e külföldi hallgatóknak mi semmilyen értelemben nem teszünk szívesességet — ők keményen megfizetnek azért, amit kapnak. Megjegyzem még azt is: a cikk országos hírűként emlegeti az egyetemet, amit én leminősítésnek érzek. Öt éve kezdtük az angol nyelvű képzést, s idén a nyolcvan helyre negyven országból nyolcszázan jelentkeztek — ez, úgy gondolom azt mutatja, híreink túlmutatnak az országhatárokon. Mi büszkéek vagyunk erre a nagy érdeklődésre, büszkéek vagyunk híreinkre, s azt is tudjuk, az igazán neves egyetemnek is nyitottak a világ számára. Mi is szeretnénk tehát nyitottak lenni.

— Mindez valóban tiszteltető méltó. De meg kell azért jegyeznünk: a külföldi hallgatók jelenlétének tagadhatatlanul vannak negatív kísérőjelenségei.

— Nem szabad néhány szélsőséges esetből általános következtetéseket levonni. A magyar hallgatóinkkal százezreként ugyanannyi gond van, mint a külföldiekkel. A probléma inkább az, hogy korábban volt a városban egy másik, középiskolába járó réteg, amelynek tagjai valóban adtak okot bi-

zonyos ellenérzésekre, csinaltak elítélhető dolgokat. A mi hallgatóinknak egyetlen komolyabb ügye volt, de azt sem ők kezdeményezték, hanem azok a bizonyos bőrfejúk, akik belekötöttek az arabokba. A diákjaink úgy érezték, a rendőrségtől hiába várnak védelmet, ezért maguk kezdtek szerveződni, ami nagyon szerencsétlen dolog volt. Az az összecsapás több mint két éve történt, azóta semmi különösebb rendezvényről nem tudok. Ezenkívül korábban egy hallgatónkat agresszív magatartása miatt haza kellett küldeni. Még egy komolyabb eset volt, de hangsúlyozom, hogy abban sem az arabok voltak a kezdeményezők. Annál a bizonyos „klubügynél” nem engedték be őket az egyetem klubjába, s ezen feldühödve törték be az ajtót.

— Ön most kirívó, rendőrségi intézkedést is követelő példákat mondott. Az igazság azonban az, hogy a külföldiek és magyarok közötti súrlódások nagyobb része nem igényel rendőrségi beavatkozást.

— Ennek a dolognak két oldala van. A lakosság egy kis része igyekszik azt kihasználni, hogy a vendégek valutával tudnak fizetni, s hogy többségükben tagadhatatlanul jómódú szülők gyerekei. Ezért nem kevesen igyekeznek őket megfizetni. Az egyetem ennek a folyamatnak is próbálta elejét venni. Huszonnégy lakást vásároltunk csak azért, hogy a valutával fizető hallgatóinkat el tudjuk helyezni, s így csökkensen az esetleges konfliktusok veszélye is.

— A másságot általában egymás közt is nehezen tolerálják a magyarok, s ez komoly probléma. Hogy látja ön, az arabok másságában mi zavarja legjobban az embereit: a viselkedésük hangosabb, feltűnőbb jelei, a mentalitásbeli különbségek, vagy egyszerűen az, hogy látszik, anyagilag sokkal többet megengedhetnek maguknak, mint az itteni átlag?

— Jó részüket, mint említettem, gazdag szülők gyerekei. Tudok olyan esetet, amikor az illető nem mosta a ruháit, hanem mindig újat vásárolt. De a hangosabb viselkedésükkel együtt ezek olyan jelek, melyeknek nem lehet akkora jelentőségük, hogy szembenállást okozzanak népek, népcsoportok, fajok között.

— A történetek, a súrlódások ösztönzik-e olyan megfontolásra az egyetem vezetését, ami a közeledést szolgálhatná, a megértést ösztönözhetné?

— Mi nem érzékelünk igazi feszültségeket, hisz említettem, az utolsó összeütközés is több mint két éve volt. Ha baj lenne, vagy a rendőrség, vagy mi tudnánk róla, márpedig nem tudok ilyesmiről, így nem is hiszem, hogy különösebb intézkedésünkre szükség lenne.

Balogh Tamás

A „Tata”

Az István, a király táncait Novák Ferenc koreográfus vezetésével gyakorolják a Topolva sori tornacsarnokban. Nagy László képe a népszerű „Tata” látható. Tegnap délután a rókusai általános iskolában próbált az Állami Népi Együttes. Este a Dóm téren volt próbájuk. A meteorológia szerint egyelőre marad a hűvösebb, változékony idő, de a Magyar Rapszódia péntek esti premierjében azért reménykedhetünk...

Látnivalók

A Móra Ferenc Múzeum kiállításai (Roosevelt tér 1-3.): Lucs-képgyűjtemény, Patikakiállítás, Móra-émlékszoba. Természettudományi gyűjteményünk legszebb darabjai, Vinkler László grafikái.

Fekete Ház (Somogyi u. 13.): Céhek, céhemlékek Csongrád megyében, Bálint Sándor-émlékkiállítás, Vihart aratva..., Buday György élete és művei.

Szegedi Vár (Móra-park): Szeged múltja, jelene, jövője...

Varga Mátyás színház-történeti kiállítása (Bécsi krt. 11/A).

Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye (Szeged-Tápe, Vártó u. 4.).

Kass Galéria (Vár u. 7.): Kass János grafikái, John Halas kiállítása.

Horváth Mihály utcai Képtár: Szegedi Képzőművészek Nyári Tárlata.

JATE-aula (Dugonics téri egyetem): A szocialista irrealizmus gyöngyszemei II., avagy, talált tárgyak egy letűnt korból.

Bartók Művelődési Központ, B Galéria: Kalmár Márton szobrászművész kiállítása.

Könyvkiállítás az 1989. évi országos verseny díjnyertes termékeiből az MTESZ-székház előcsarnokában (Kígyó u. 4.).

Már nincs jegy az Istvánra

Aki későn ébredt...

Több olvasónk is méltatlankodva telefonált szerkesztőségünkbe, hogy nem tudnak jegyet szerezni az István, a király előadására. Mint mondták, a jegyiroda különböző utazási irodákkal állapodott meg előre, a szegedi közönségszervezők nem kaptak elég jegyet. „A szegediek nem láthatják ezt a szegedi produkciót?”

Felhívtuk a Szabadtéri Játékok Igazgatóságát, ahol Kovácsné Nagymihály Agnes elmondta, hogy három hónapja lehetett még jegyet venni a jegyirodában, de az érdeklődés igen nagy volt, s mára valóban minden hely elkel. Az igazgatóság az előadások napján az el nem adott helyekre szokott kiadni „Térítésmentes belépőket”, volt ilyen a Hunyadi és A szűzai előadása előtt is. Az István esetében ilyenre nem számíthatnak, mert nem maradt főlös jegy.

Megtudtuk azt is, hogy a produkció ennek ellenére veszteséges, mintegy 4 millió forint a várható deficit. Igaz ugyan, hogy a jegyár-

bevétel 6 millió forint, de a pirotechnika, a hangosítás, a művészek fellépti díja 10 milliót jelent. Szerettek volna egy éjszakai pluszelőadást beiktatni, amelyet a művészek a fellépti díjak 30 százalékaért vállaltak volna, ám ez tovább növelte volna a veszteséget, s ezt a Játékok költségvetése nem bírta volna.

Mindehhez szeretnénk hozzáfűzni, hogy az olvasói telefonon azt a hamis következtetést sugallták, mintha az is baj volna, ha egy előadás sikeres. Pár éve elég nagy vihart kavart, hogy a Játékok igazgatósága megszüntette a számolatlanul osztogatott potyajegyek rendszerét, s erősen korlátozta azoknak a körét, akik „tiszteltből” ingyen kapnak belépőt, hivataluknál vagy a ráfizetés.

Most persze nem erről van szó, hiszen olvasóink azt reklamálják, hogy venni sem tudnak jegyet. Erre azonban sajnos azt kell mondanunk: természetes. Ha egy színház sikerdarabot játszik, jegyet szerezni szinte lehetetlen. Biztosan emlékeznek még, az István pár évvel ezelőtti bemutatójára már a pénztárnyitás napján elkelt minden jegy. (A Káráz utcán kigyózó hosszú sorról egy fotó is megjelent az akkori Délmagyarországban.) Budapestén a Katona József Színház kihasználtsága 107 százalékos, ami azt jelenti, hogy a zsúfolt házba az előadások előtt — korlátozott számban — állójegeket adnak ki.

Persze az elgondolkodtató, hogy a szinte példátlanul eredményes jegyeladás — színházi szakszóval a kasz-szasiker — maga csod! Hiszen láthattuk: minél több az előadás, annál nagyobb a ráfizetés.

(Márok)

Mi vagyunk az „arabok”

Az Arab Diákok Koordinációs Bizottsága nevében válaszolunk most Szegedi Tamásnak a Délmagyarország hasábjain 1990. július 25-én megjelent, az „Arabok” című írására.

A cikk megjelenését követő napon egy plenáris megbeszélést szerveztünk, melyen a napilap képviselője megjelent, a cikk írója, sajnos, a meghívás ellenére sem. Távolmaradását nem jelezte, okát nem tudjuk. Mi csak „európai” akartunk lenni, s megvitátni a problémát.

Ezen az estén Szegedi Tamás személyéről többféle mendemonda kelt lábra, az egyik változat szerint a szerzőt „kirúgták” az orvosi egyetemről másodévesben, s ez volt az indíték. Tehát személyes okok vezették volna, vagy inkább bizonyos intézmények által indított, „arabellenes” propaganda része? Mindenesetre, a bosszúnak nem a legjobb formáját választotta. Ha konkrét példákat ír, összeállít egy „bűnlajstromot”, vádiratot készít ellenünk, kevésbé háborodtunk volna fel, mint az általánosításain, előítéletein, „többszámmain”, s ismereteinek hiányán. Az arab kultúráról magyar nyelven is van néhány kiváló írás, ajánljuk figyelmébe. Sőt ösztöndíjat is tudunk biztosítani részére, hogy bármely arab országban tanulhasson kultúráinkról.

Ami az egyetemet illeti, nem a mi hibánk, hogy elvesztette régi hírét, csökkent színvonala.

Ezúton fordulunk a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem — a Gyógyszerészeti Kar — és a JATE Jogi Karának dékáni hivatalához, hogy reagáljanak válaszülnak hivatalosan a megjelent cikkre, hiszen mi hozzájuk tartozunk, nem vagyunk turisták a városban.

S befejezésül: a személyeskedést ezzel szeretnénk lezárni, s a cikk íróját, az olvasókat, az egyetem illetékes vezetőit, s a sajtó képviselőit tisztelettel meghívjuk az általuk megadott időpontban egy beszélgetésre, ahol a felvetett problémákat megvitátnánk, s tisztáznánk, hisz úgy érezzük, mindkét fél érdeke ezt kívánja.

Baráti üdvözléssel az Arab Diákok Koordinációs Bizottságának elnökhelyettese:

Mazoo Khalil